

สรุปผลการประชุมระดมความคิดเห็น
เรื่อง บทบาทภาคเอกชนในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ เวลา ๘.๓๐ น. – ๑๔.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมราชา ๑ ชั้น ๑๑ อาคาร ๒ โรงแรมปรี๊นท์ พาเลซ มหานคร กรุงเทพฯ

๑. สรุปสาระสำคัญปาฐกถาพิเศษเรื่อง “ทิศทางประเทศไทยกับการพัฒนาที่ยั่งยืน”

โดย ดร.ปรเมธี วิมลศิริ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) โดยมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ได้มีการประชุมร่วมกันครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2558 นับเป็นการเริ่มดำเนินการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของประเทศไทย

๑.๒ การจัดทำ Road Map หรือแนวทางการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้มีความชัดเจน ทาง สศช. ได้บูรณาการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้าไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความสมดุล และยั่งยืน

๑.๒.๑ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี รัฐบาลได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืน จะเห็นได้จากวิสัยทัศน์ของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองต่อการบรรลุ ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ซึ่งในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จะเป็นออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ย่อย ดังนี้

๑) ด้านความมั่นคง

๒) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๓) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

๔) ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

๕) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ซึ่งยุทธศาสตร์ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์จะช่วยให้ประเทศไทยมีการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้ที่สูง สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

๑.๒.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มาสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์จริงในระยะเวลา ๕ ปี และต่อยอดไปสู่แผนพัฒนาฯ ในฉบับต่อไป ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ นี้ ได้อัญเชิญหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการ

บริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้แบ่งออกเป็น ๑๐ ยุทธศาสตร์ ครอบคลุมในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ สู่มั่นคง และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

๑.๒.๓ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals (SDGs) องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาโดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาที่ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี โดยประกอบไปด้วย เป้าหมายสำคัญในการดำเนินงาน ๑๗ เป้าหมาย ประกอบด้วย

เป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่

เป้าหมายที่ ๒ ขจัดความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร ปรับปรุงโภชนาการและสนับสนุนเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๓ สร้างหลักประกันให้คนมีชีวิตที่มีคุณภาพ และส่งเสริมสุขภาวะที่ดีของคนทุกเพศทุกวัย

เป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันให้ การศึกษามีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและครอบคลุม และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๕ บรรลุ ความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สตรีและเด็กหญิง

เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันให้มีน้ำใช้ และมีการบริหารจัดการน้ำและสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๗ สร้างหลักประกันให้สามารถเข้าถึงพลังงานอย่างยั่งยืนในราคาที่เหมาะสม

เป้าหมายที่ ๘ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึง และการจ้างงานเต็ม
อัตรา และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๙ สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ต้านทานและรองรับต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริม
อุตสาหกรรมและนวัตกรรม

เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความไม่เท่าเทียมทั้งภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๑ สร้างความปลอดภัยและภูมิคุ้มกันให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานมนุษย์

เป้าหมายที่ ๑๒ ส่งเสริมรูปแบบการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๓ เร่งรัดดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบ

เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางทะเล และมหาสมุทร อย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง พืชพันธุ์และส่งเสริมการใช้ระบบนิเวศน์บนบกอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๖ ส่งเสริมสังคมที่สงบสุข ทุกคนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม สร้างสถาบันที่มี
ความรับผิดชอบและมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่ ๑๗ เสริมสร้างความแข็งแกร่งของกลไกดำเนินงานและหุ้นส่วนความร่วมมือ
ระดับโลก

๑.๒.๔ การดำเนินงานเกี่ยวกับแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้
ยึดหลักการพัฒนายั่งยืนเป็นหลักในการดำเนินงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์ทั้ง ๑๐ ข้อ
ของแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ ครอบคลุมทั้ง ๑๗ เป้าหมายของ SDGs ทั้งในด้านเศรษฐกิจ
สังคม และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ในขั้นตอนการปฏิบัติต้องพิจารณาลงลึกไปในเรื่องเป้าหมาย
ในแต่ละเป้า ตัวชี้วัด ของ SDGs ว่ามีความสอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนา ฉบับที่
๑๒ มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะต้องมีการปรับให้มีความสอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดแนวทางการ
พัฒนายั่งยืนอย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยมีการพัฒนายั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ
สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒. สรุปสาระสำคัญการบรรยายเรื่อง “การดำเนินการที่สำคัญของภาครัฐ ในการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs”

โดย นางสาวลดาวัลย์ คำภา รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒.๑ SDGs หรือ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย (Goals) ๑๖๙ เป้าประสงค์
(Targets) ๒๔๑ ตัวชี้วัด (Indicators) ซึ่ง SDGs ถูกนำมาเป็นกรอบในการทำแผนพัฒนา ของ
ไทย โดยประเทศไทยมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม
๒๕๕๘ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน กำกับการ
ดำเนินงาน เสนอแนะให้มีการกำหนดหรือแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงมาตรการ กำหนดแนวทาง
และทำที่การเจรจาในการประชุมระหว่างประเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เป็นต้น
ทั้งยังตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะ กพย. ยังมี คณะอนุกรรมการอีก ๓ ชุด ดังนี้

๑) อนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีนายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ เป็น
ประธาน สดช. เป็นฝ่ายเลขานุการ อนุกรรมการชุดที่ ๑ นี้ ทำหน้าที่ วางแนวทางการ

ดำเนินงาน ประสาน ติดตามและบูรณาการ การดำเนินงาน กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด การพัฒนาที่ยั่งยืน เสนอแนะให้มีการกำหนดหรือปรับปรุงมาตรการ วางระบบและกลไก การติดตามประเมินผล และติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เป็นต้น

๒) **อนุกรรมการส่งเสริมความเข้าใจและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** โดยมี นางจรี วิจิตรวาทการ เป็นประธาน มีหน้าที่ศึกษาสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” กับ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ให้คำแนะนำ แนวทางการประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายการขับเคลื่อนและประยุกต์ใช้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาที่ยั่งยืน และจัดให้มีระบบการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน เป็นต้น

๓) **อนุกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน** มี นายศุภวุฒิ สายเชื้อ เป็นประธาน ทำหน้าที่ติดตามข้อมูลและสถานการณ์การพัฒนา ตัวชี้วัดการพัฒนาที่ยั่งยืนของคณะกรรมการด้านสถิติ ให้คำแนะนำและขอเสนอแนะในการพัฒนาขีดความสามารถของระบบการจัดเก็บสถิติ บูรณาการแนวทางการทำงานของ หน่วยงานรัฐที่จัดทำฐาน ข้อมูลกลางของประเทศและหน่วยงานสนับสนุนต่างๆ และ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นต้น

๒.๒ ในการทำ Roadmap การขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs จะดูจากสถานภาพปัจจุบันของเป้าหมาย ตัวชี้วัด ความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหา สถานะของแผนแม่บท แนวทางการดำเนินงาน และ ความท้าทายของเป้าหมาย

๒.๓ สศช. ได้มีการจัดลำดับความสำคัญ โดยมีการจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานรัฐ ๓ ครั้ง และขณะนี้ อยู่ระหว่างดำเนินการประมวลผลในภาพรวม หลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญ ประกอบด้วย ความสำคัญและความพร้อม ของเป้าประสงค์นั้นๆ ในลำดับต่อไป สศช. จะ ๑) จัดทำ Roadmap การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในแต่ละเป้าหมายให้สมบูรณ์ ๒) เผยแพร่ องค์ความรู้การขับเคลื่อนการนำใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ๓) จัดเตรียมความพร้อม ด้านระบบข้อมูลข่าวสาร ๔) ผลักดันความร่วมมือกับประเทศกลุ่ม ๗๗ ๕) จัดการประชุมกับ เครือข่ายประชาสังคม ๖) ประชุมคณะอนุกรรมการ ครั้งที่ ๓ ของทั้ง ๓ คณะ และประชุมคณะ กพย. ครั้งที่ ๒

๒.๔ สถานภาพข้อมูลและตัวชี้วัด SDGs ของประเทศในปัจจุบัน พบว่า จำนวนตัวชี้วัดมีทั้งหมด ๒๔๑ ตัวชี้วัด มีข้อมูลอยู่แล้ว ๑๑๙ ตัวชี้วัด ต้องปรับปรุงข้อมูล ๑๔ ตัวชี้วัด อยู่ระหว่างการตรวจสอบ ๑๐๓ ตัวชี้วัด และไม่เกี่ยวข้องกับประเทศไทยอีก ๕ ตัวชี้วัด

๓. สรุปสาระสำคัญการบรรยายเรื่อง “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน”

โดย ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ ผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

จากคำกล่าวของ ดร.สุวิทย์ เมษินทรีย์ ที่ว่า “การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติก็เหมือนกับการกำหนด กรอบแนวทางการพัฒนาประเทศให้อยู่ในวิสัยทัศน์ของประเทศไทย แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลก็ ตาม” ดังนั้นการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับประเทศไทย โดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นกรอบใหญ่ของ นโยบายรัฐบาล ๑๑ ข้อ ประเด็นปฏิรูป สศช. ๑๑ ด้าน และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาพ และเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

๓.๑ ประเทศไทยได้กำหนดให้มีกระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

๑) เริ่มจาก มติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิ.ย. ๕๘ เห็นควรให้มีการจัดตั้ง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยมี 2 คณะอนุกรรมการฯ คือ คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ และกรอบการปฏิรูป และคณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางปฏิรูปประเทศ ที่จะมีการทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และสร้างกลไกขับเคลื่อนแผนไปข้างหน้าเพื่อผลประโยชน์ของคนทั้งประเทศ ตามวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

๒) กระบวนการตาม รัฐธรรมนูญ ฉบับผ่านการลงประชามติ ๗ ส.ค. ๒๕๕๙ ยกตัวอย่างเช่น มาตรา ๖๕ แนวนโยบายของรัฐ ว่าด้วย “รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว การจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าว ต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย” และ มาตรา ๒๗๕ บทเฉพาะกาล ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีกฎหมายตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับ

๓.๒ ขอบเขต เนื้อหาของยุทธศาสตร์ชาติ “ไม่มีข้อกำหนดเป็นสูตรสำเร็จ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ความจำเป็นของแต่ละประเทศ” และมีระยะเวลาอยู่ในช่วง ๑๐-๓๐ ปี

๓.๓ โจทย์และความท้าทายสำคัญ คือ การดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ การทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และทำให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็น “ยุทธศาสตร์ชาติ” ที่มีเป้าหมายและภาพอนาคตที่ชัดเจนและยอมรับร่วมกันโดยมีตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ที่เหมาะสม รวมทั้งทำให้เกิดเป็นกระบวนการที่ช่วยสร้างความสมานฉันท์ของคนในชาติในการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องในทุกระดับ

๓.๔ ความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมาย SDGs และแผนอื่นๆ จากร่างยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีของประเทศไทย ที่รองรับด้วยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ที่ได้กำหนดขึ้นมาเพื่อตอบโจทย์ความยั่งยืนของเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ SDGs หรือเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในอีก ๑๕ ปี ข้างหน้า เพื่อทำให้ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมายกลายเป็นประเทศที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในอนาคต

๔. สรุปสาระสำคัญการบรรยายเรื่อง “การดำเนินงาน SDGs ของภาคเอกชนในประเทศไทยและต่างประเทศ” โดย ดร. พิพัฒน์ ยอดพฤติการ ผู้อำนวยการสถาบันไทยพัฒนา

๔.๑ การที่ภาคเอกชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน SDGs จะต้องมีความเข้าใจในจุดประสงค์ของ SDGs ซึ่งการนำ SDGs เข้ามาเป็นแนวทางในการพัฒนาที่ยั่งยืนของบริษัทสามารถสรุปเป็นขั้นตอน ได้ 5 ขั้นตอน ตาม SDGs Compass ดังนี้

- ขั้นตอนที่ ๑ Understanding การสร้างความเข้าใจของบริษัทในเรื่อง SDGs ที่บริษัทจะต้องมีความเข้าใจในบริบทอย่างแท้จริง เพื่อที่สามารถนำ SDGs มาใช้ขับเคลื่อนองค์กรได้
- ขั้นตอนที่ ๒ Defining priorities การหาสาระสำคัญของ SDGs ในแต่ละเป้า ที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของบริษัทซึ่งจะแตกต่างจากภาครัฐที่ต้องดำเนินการ SDGs ทุกเป้า
- ขั้นตอนที่ ๓ Setting goals การกำหนด Goal ของบริษัทให้ตอบสนองเป้า SDGs ของบริษัท
- ขั้นตอนที่ ๔ Integrating การบูรณาการ SDGs สู่ Core Business ของบริษัท
- ขั้นตอนที่ ๕ Reporting การจัดทำรายงานและการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับ SDGs เผยแพร่สู่สาธารณะ

๔.๒ การขับเคลื่อน SDGs ของภาคเอกชน เอกชนสามารถที่นำ SDGs มาเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของบริษัทที่ทำอยู่แล้ว โดยปรับปรุงการทำงานหรือการดำเนินให้สอดคล้องกับ SDGs ได้ ซึ่งปัจจุบันมีองค์กรหลายองค์กรนำ SDGs มาเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กร เช่น บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ที่ได้พัฒนาการรายงานข้อมูล แผนการดำเนินงาน กิจกรรมของบริษัท ที่แสดงให้เห็นว่าสอดคล้องกับ SDGs ในเป้าใดบ้าง ส่วนธนาคารออมสิน ได้นำ เป้าหมายของ SDGs เข้ามาสื่อสารในรายงานความยั่งยืนเพื่อสร้างความเข้าใจของพนักงานในองค์กรได้รับทราบ และมีการทำตารางแสดงความเชื่อมโยงกันระหว่างกิจกรรมหรือการดำเนินงานของธนาคารที่ตรงกับเป้าหมายใน SDGs

๕. สรุปสาระสำคัญการบรรยายเรื่อง “บทบาทภาคเอกชนในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน”

๕.๑ นายยอดพจน์ วงศ์รักมิตร รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) บริษัท มีภารกิจหลักคือ เพื่อความมั่นคงด้านพลังงานและเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของสังคมไทย

- ๑) **หลักการบริหาร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของบริษัทฯ “ในการเป็นบริษัทไทยที่มั่นคงดำเนินธุรกิจพลังงานและธุรกิจต่อเนื่อง สอดคล้องกับประโยชน์ส่วนรวมและมีส่วนร่วมในการพัฒนาความอยู่ที่ดีขึ้นของคนไทย” และบางจากฯ มีวัฒนธรรมองค์กร “พัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืนไปกับสิ่งแวดล้อมและสังคม” และวัฒนธรรมพนักงาน “เป็นคนดี มีความรู้ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น” เพื่อบรรลุ

วิสัยทัศน์ของบริษัท “กลุ่มบริษัทนวัตกรรมสีเขียวชั้นนำในเอเชีย ที่มีบรรษัทภิบาลที่ดี และดำเนินธุรกิจด้วยแนวทางแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน”

๒) **กรอบความยั่งยืน**ของ บางจากฯ : ESG ได้แก่ contributive to Society (เป็นประโยชน์ต่อสังคม) Environmental friendly (เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม) และ Governance (ซื่อสัตย์ โปร่งใส)

๓) **การดำเนินงานตามแนวทาง SDGs** ของบริษัทบางจากฯ

ขั้นตอนที่ ๑ Understanding บางจากฯ มีการจัดอบรม Introduction to SDGs

ขั้นตอนที่ ๒ Defining priorities บางจากฯ คัดเลือกเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน จำนวน ๙ เป้าหมายที่สำคัญต่อบริษัท ตามหลัก ESG ได้แก่ E (สอดคล้องกับเป้า SDGs ที่ ๖ ๗ ๑๒ และ ๑๓) S (สอดคล้องกับเป้า SDGs ที่ ๔ ๘ ๙ และ ๑๑) และ G (สอดคล้องกับเป้า SDGs ที่ ๑๖)

ขั้นตอนที่ ๓ Setting goals บางจากฯ กำหนดเป้าหมายของบริษัทที่สอดคล้องกับ SDGs ๔ ด้าน คือ Climate Change Water Community & Society และ Education

ขั้นตอนที่ ๔ Integrating บางจากฯ จัดทำ workshop Sustainability strategies and targets in ๒๐๒๐/๒๐๓๐ workshop เกี่ยวกับ SDGs เพื่อการขับเคลื่อนเป้าหมายที่ยั่งยืน

ขั้นตอนที่ ๕ Reporting บางจากฯ มีการรายงานผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืน ผ่าน SDG Index คือ รายงาน BCP Sustainable Development Goals

๔) **ตัวอย่างโครงการ ESG**

๔.๑ 3Es Projects ที่สอดคล้องกับเป้า SDGs ที่ ๗ และ ๑๒ ได้แก่ Carbon offset จากธุรกิจพลังงานหมุนเวียน “เมืองไทย ไร้อะไร” ส่งเสริมจิตสำนึกและนวัตกรรมสิ่งแวดล้อมสู่สังคมคาร์บอนต่ำ โครงการบริหารจัดการน้ำและป่าตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียง และโรงไฟฟ้าจากเซลล์แสงอาทิตย์ เป็นต้น

๔.๒ Ss Projects ที่สอดคล้องกับเป้า SDGs ที่ ๑๑ ได้แก่ “ชุมชนปลอดภัย ชุมชนสุขภาพดี” กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์รอบพื้นที่โรงกลั่น สถานีบริการน้ำมันสหกรณ์การเกษตร และบริษัท ออมสุข วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด เป็นต้น

๕.๒ **นายวุฒิชัย สิทธิปรีดานันท์** รองกรรมการผู้จัดการอาวุโส บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

“เส้นทางความยั่งยืนของซีพีเอฟ สู่การสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ”

๑) ในโลกมีหลายสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุก 1 นาที เช่น ทารกเกิดใหม่ ๓๕๐,๐๐๐ ราย พื้นที่เพาะปลูกหายไป ๑๘ ไร่ CO2 กว่า ๔๕,๖๖๐ ตัน ถูกปล่อยสู่ชั้นบรรยากาศ เป็นต้น รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดของโลกในช่วงปี ๒๐๓๐-๒๐๕๐ เช่น ความต้องการอาหารของโลกจะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗๐ ในปี ๒๐๕๐ และสัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๖ เป็นต้น

๒) ทิศทาง CSR สู่ความยั่งยืน ๖ เป้าหมายของ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) แบ่งตามหมวดหมู่ได้ ดังนี้

๒.๑ **อาหารมั่นคง** โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑ ยกระดับคุณภาพและความปลอดภัย (สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าที่ ๒ และ ๓) คือการผลิต ผลิตภัณฑ์ อาหารสัตว์ เลี้ยงสัตว์ อาหาร การค้าปลีก ที่ได้มาตรฐานสากล เช่น ISO 22000 ISO 9001 ISO 14001 GMP GAP และ OHSAS 18001 เป็นต้น และมุ่งเน้นสุขุโภชนาการ เพื่อสุขภาพ และสุขภาวะที่ดี และเป้าหมายที่ ๒ ส่งเสริมการเข้าถึงอาหาร (สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าที่ ๒ และ ๔) โดยภายในปี ๒๐๒๐ เด็กและเยาวชน ๓๐๐,๐๐๐ คน มีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้หรือทักษะในด้านการผลิตอาหาร และ/หรือ การบริโภคที่ถูกหลัก โภชนาการและปลอดภัย เช่น โครงการโภชนาการกลางวันนักเรียน โครงการซีพีเอฟ อิ่ม สุข ปลูกอนาคต โครงการเปิดโลกการเรียนรู้ เป็นต้น

๒.๒ **สังคมพึ่งตน** โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ ได้แก่ เป้าหมายที่ ๓ พัฒนาคู่ค้าธุรกิจให้เติบโตไปด้วยกัน (สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าที่ ๒ ๑๒ ๑๔ และ ๑๕) คือ ภายในปี ๒๐๒๐ ๑๐๐% ของวัตถุดิบหลักทางการเกษตรผ่านการจัดหาจากแหล่งผลิตที่รับผิดชอบ เช่น ปลาปน ข้าวโพด ถั่วเหลือง น้ำมันปาล์ม และมันสำปะหลัง และ ๑๐๐% ของคู่ค้าธุรกิจหลักได้รับการตรวจประเมินด้านความยั่งยืน โดยเฉพาะในกลุ่มวัตถุดิบอาหารสัตว์ กลุ่มเครื่องปรุง เป็นต้น และเป้าหมายที่ ๔ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชุมชน (สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าที่ ๑ และ ๘) คือ ภายในปี ๒๐๒๐ เกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อย รวมถึงกลุ่มเปราะบาง ๕๐,๐๐๐ ราย ได้รับการส่งเสริมอาชีพและคุณภาพชีวิต เช่น Contract Farming ธุรกิจ 5 ดาว ผู้เย็นชุมชน การส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรวมแก่เกษตรกรรายย่อย (ร่วมกับมูลนิธิพัฒนาชีวิตชนบท) เป็นต้น

๒.๓ **ดินน้ำป่าคงอยู่** โดยมีเป้าหมายที่สำคัญ ได้แก่ เป้าหมายที่ ๕ บรรเทาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าที่ ๖ ๗ ๑๒ และ ๑๓) คือ ภายในปี ๒๐๒๐ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงร้อยละ ๕ ต่อหน่วยการผลิตเทียบกับปีฐาน ๒๐๑๕ และลดปริมาณการใช้น้ำลงร้อยละ ๑๐ ต่อหน่วยการผลิตเทียบกับปีฐาน ๒๐๑๕ เช่น โครงการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ของหม้อไอน้ำให้สามารถใช้เชื้อเพลิงชีวมวลแทนเชื้อเพลิงฟอสซิล โครงการฟาร์มสุกรรักษ์โลก (Green Farm) และโครงการผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันพืชที่ใช้แล้ว และเป้าหมายที่ ๖ ปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพ (สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าที่ ๑๔ ๑๕ และ ๑๗) คือ ภายในปี ๒๐๒๐ ๗,๐๐๐ ไร่ ของพื้นที่ป่าชายเลนและป่าต้นน้ำในพื้นที่ยุทธศาสตร์ของประเทศ รวมถึงพื้นที่สีเขียวในโรงงานและฟาร์มของบริษัทได้รับปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น โครงการซีพีเอฟ ปลูก-ปัน-ป้องป่าชายเลน ในจังหวัดชุมพร ระยอง สมุทรสาคร พังงา สงขลา และโครงการซีพีเอฟรักษ์นิเวศ เป็นต้น

๖. สรุปข้อเสนอแนะแนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖.๑ ผู้แทนจาก บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

๖.๑.๑ ควรมีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนภาครัฐ ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางหรือขั้นตอนในการนำ SDGs มาเป็นแนวทางปฏิบัติขององค์กร พร้อมกันนี้บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ยินดีให้การสนับสนุนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ SDGs เช่น การให้บริษัทในเครือช่วยในการประชาสัมพันธ์ข่าวเกี่ยวกับ SDGs ให้ประชาชนรับทราบ

๖.๒ ผู้แทนจาก ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

๖.๒.๑ ควรมีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ SDGs ให้เป็นที่รู้จักแก่หน่วยงานต่างๆ ซึ่งทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะเป็นอีกหน่วยงานที่ร่วมสนับสนุนประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆของ SDGs ให้กับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้รับทราบ

๖.๓ ผู้แทนจาก บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)

๖.๓.๑ อยากให้มีความชัดเจนในเรื่องเกี่ยวกับหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละเป้าหมายของ SDGs เพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชนและเกษตรกร ซึ่งจะช่วยให้ภาคเอกชนดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืนได้รวดเร็ว และประสบความสำเร็จ

๖.๔ ผู้แทนจาก หอการค้าไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

๖.๔.๑ เป้าหมายที่ ๒ คำนิยามของ “เกษตรกรรมที่ยั่งยืน” ยังไม่ชัดเจน ควรกำหนดให้ชัดเจนตรงกับบริบทของประเทศไทย

๖.๔.๒ เป้าหมายที่ ๑๓ เกี่ยวกับเรื่อง Climate change มีบริษัทเอกชนหลายบริษัทที่มีความสามารถที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับเรื่องนี้

๖.๔.๓ เป้าหมายที่ ๑๕ ในส่วนของการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ ที่ปัจจุบันมีการร่วมมือกันระหว่าง กรมป่าไม้ บริษัทเอกชน และองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) มีแผนงานที่จะเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ของบริษัทเอกชน

๖.๔.๔ การพัฒนาที่ยั่งยืนควรมีบริษัทในกลุ่มธุรกิจขนาดเล็กหรือ SME เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เพื่อจะเป็นการพัฒนาบริษัทในกลุ่มธุรกิจขนาดเล็กให้เป็นบริษัทที่มีการพัฒนาที่ยั่งยืน

๖.๕ ผู้แทนจาก บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

๖.๕.๑ ภาครัฐควรมีเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในแต่ละเป้าหมาย มีหน่วยงานที่คอยดูแลควบคุมการดำเนินงานให้เป็นระบบ และมีการประสานงานกับบริษัทต่างๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาไปสู่ระดับที่ยั่งยืน

๖.๖ รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

๖.๖.๑ มีการจัดตั้งทีมวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละเป้า ทั้ง ๑๗ เป้า ที่จะลงไปทำงานเชิงรุกร่วมกับภาคเอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น

๖.๗ ผู้แทนจาก บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)

๖.๗.๑ ทางบริษัทได้นำเสนอโครงการ “สานพลังประชารัฐ” ซึ่งเป็นโครงการที่ทำร่วมกับบริษัทเอกชนชั้นนำของประเทศ โดยหลักการและเป้าหมายของโครงการนี้สอดคล้องกับ SDGs ในทุกเป้า

๖.๘ ผู้แทนจาก บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน)

๖.๘.๑ ในการที่จะให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในการขับเคลื่อน SDGs นั้น ภาครัฐควรที่จะกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการขับเคลื่อน SDGs มีแผนการดำเนินงาน และเครื่องมือที่เอื้ออำนวยให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม รวมทั้งชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ภาคเอกชนจะได้จากการเข้าร่วมในการขับเคลื่อน SDGs

๖.๙ ผู้แทนจาก บริษัท ไทยออยล์ จำกัด

๖.๙.๑ อยากให้ทางภาครัฐจัดทำเป้าหมายของ SDGs ให้มีความชัดเจน และสามารถทำได้จริง เพื่อที่ภาคเอกชนจะได้นำไปปฏิบัติและดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. สรุปผลแบบสำรวจความพร้อมและการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs ของภาคเอกชน

๗.๑ บริษัทที่ตอบแบบสำรวจมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๑ บริษัท โดยมี ๑๐ บริษัทที่สนใจจะเข้าร่วมในการขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs ดังนี้

๗.๑.๑ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) เป้าที่สนใจจะเข้าร่วม ๑-๔ ๖-๙ และ ๑๒-๑๕

๗.๑.๒ บริษัท ทูร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เป้าที่สนใจจะเข้าร่วม ๔ ๙ ๑๑ และ ๑๒

๗.๑.๓ บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) เป้าที่สนใจจะเข้าร่วม ๖ ๘ และ ๑๓

๗.๑.๔ บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด เป้าที่สนใจจะเข้าร่วม ทั้ง ๑๗ เป้า

๗.๑.๕ บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เป้าที่สนใจจะเข้าร่วม ๗ และ ๑๓

๗.๑.๖ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) เป้าที่สนใจจะเข้าร่วม ๑ และ ๑๐

๗.๑.๗ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป้าที่สนใจจะเข้าร่วม ๓-๖ ๘ ๑๐ ๑๑ ๑๕ และ ๑๖

๗.๑.๘ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เป้าที่สนใจจะเข้าร่วม ๒ ๔ ๖-๙ และ ๑๑

๗.๑.๙ บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน) เป้าที่สนใจจะเข้าร่วม ทั้ง ๑๗ เป้า

๗.๑.๑๐ บริษัทของเดอร์ ไทยออร์แกนิกฟู้ด จำกัด (ตัวแทนจากหอการค้าไทย) เป้าที่สนใจจะเข้าร่วม ๒ และ ๓

๘. บริษัทและหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม

๑) บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๔ คน
๒) บริษัท ทูร คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๓) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๓ คน
๔) บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๒ คน

๕) บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๖) บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๕ คน
๗) บริษัท บางจาก ปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๕ คน
๘) บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๙) บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๑๐) บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๑๑) บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๑๒) บริษัท น้ำตาลมิตรผล จำกัด	จำนวน ๑ คน
๑๓) บริษัท ยูนิลีเวอร์ ไทย เซอร์วิสส์	จำนวน ๑ คน
๑๔) บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๒ คน
๑๕) บริษัท พกษา เรียลเอสเตท จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๑๖) บริษัท ฟุจิ ซีร็อกซ์ (ประเทศไทย) จำกัด	จำนวน ๑ คน
๑๗) บริษัท ป่าสาละ จำกัด	จำนวน ๑ คน
๑๘) บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๑๙) บริษัท เนชั่น บรอดแคสติ้ง คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๒๐) บริษัท ไทยเพรซิเดนท์ฟูดส์ จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๒๑) บริษัท ทีวี ใต้เร็ค จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๒๒) บริษัท โฟเท็นเซียล มาร์เก็ตติ้ง	จำนวน ๒ คน
๒๓) บริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๒ คน
๒๔) บริษัท สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๒๖) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๒๗) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๒๘) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)	จำนวน ๑ คน
๒๙) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	จำนวน ๑ คน
๓๐) สมาคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย (TMA)	จำนวน ๒ คน
๓๑) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	จำนวน ๒ คน
๓๒) หอการค้าไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	จำนวน ๒ คน
๓๓) สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย	จำนวน ๒ คน
๓๔) องค์กรธุรกิจเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	จำนวน ๑ คน

๓๕) สถาบันไทยพัฒนา	จำนวน ๑ คน
๓๖) สถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม	จำนวน ๑ คน
๓๗) มูลนิธิปิดทองหลังพระ	จำนวน ๑ คน
๓๘) ไทยพับลิก้า	จำนวน ๑ คน
๓๙) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	จำนวน ๑ คน
๔๐) สำนักงานสถิติแห่งชาติ	จำนวน ๒ คน
๔๑) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	จำนวน ๑ คน
๔๒) กระทรวงการต่างประเทศ	จำนวน ๒ คน
๔๓) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	จำนวน ๓๒ คน
สรุปผู้เข้าร่วมประชุม 96 คน จาก ๔๓ บริษัท/หน่วยงาน	

